

Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling

Fastställd av:

Skolledning	2023-01-09
Personal	2023-01-09
EHT	2023-01-09
Elevrepresentanter	2023-03-10

Innehållsförteckning

1. Likabehandlingsplan
2. Syfte
3. Vision
4. Definitioner
5. Nulägesanalys
6. Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling
7. Tillbudsrapport
8. Följande förebyggande insatser gjordes under läsåret 2021/2022
9. Förebyggande arbete, läsåret 2022/2023
10. Uppföljning, utvärdering och revidering
11. Viktiga telefonnummer och mejladresser

1. Likabehandlingsplan

Victum gymnasiums likabehandlingsplan baseras på "Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever", Diskrimineringslagen SFS2008:567, SFS2008:571.

Enligt Gy11 ska skolan främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska i skolan riskera utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

2.Syfte

Victum Gymnasiums syfte med denna Likabehandlingsplan är att främja våra elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet, ålder, etnisk tillhörighet, religion, annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariationer

3.Vision

“En kränkning är en för mycket”.

På Victum Gymnasium ska ingen elev eller personal utsättas för diskriminering eller annan kränkande behandling. Relationer mellan personal och elever ska kännetecknas av ömsesidig respekt, hänsyn mot varandra och förståelse för varandras lika värde och olika roller. Både elever och personal ska känna sig trygga och klimatet på skolan ska präglas av omsorg och engagemang. Victum Gymnasiums värdegrund bygger på ansvar, respekt och delaktighet. Vår vision innebär att detta är ett pågående, långsiktigt och förebyggande arbete som präglar och genomsyrar skolans dagliga verksamhet både på skolan och på APL. Skolans vision och värdegrundsarbete följs upp varje läsår med skolans personal.

4.Definitioner

Nedanstående definitioner är hämtade från *Skolverkets allmänna råd 2012, Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling* i skolan som tagits fram av Skolverket i samråd med Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsmiljöverket samt från dokumentet *Förebygga, främja, diskriminering, likabehandling i skolan*, framtagna av JämO, DO, HO, HomO och BEO.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter en elev för trakasserier benämns även det som en diskriminering.

De sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder.

Trakasserier i form av *mikroaggressioner*: subtila handlingar som nedlåtande blickar.

Mobbning: En kränkande behandling eller trakasserier som är en upprepad negativ handling, när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Direkt diskriminering: Innebär att en elev missgynnas direkt av skäl som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Med missgynnas menas att diskrimineringen präglas av ett maktförhållande, d v s att personal kan göra sig skyldig till diskriminering.

Indirekt diskriminering Innebär att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller förfaringsätt som framstår som neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med någon/några av de sju diskrimineringsgrunder, såvida inte bestämmelsen har ett berättigat syfte.

Kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker eleverns värdighet. Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara både synliga och dolda. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och sociala medier. Trakasserier och kränkande behandling kan t ex uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Sexuella trakasserier: Kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tvång, ofrivillig beröring eller visning av pornografiskt material.

5. Nulägesanalys

Varje år genomför Victum gymnasium en enkät där våra elever får svara på olika frågor när det gäller normer och värden. På Skolinspektionens skolenkät som genomfördes vårterminen 2022 med alla årskurs två elever i hela landet var värdet 4,7 (1-10) när det gäller att förhindra kränkningar. När det gäller trygghet var värdet 8,1 (1-10) och när det gäller studiero var värdet 4,9 (1-10). Skolan kommer att systematisera det proaktiva (förebyggande) arbetet när det gäller kränkningar, trygghet och studiero, se under punkt 9. Enkäten används bla för att ge en bild av hur skolans elever och pedagogisk personal upplever skolans arbete med trygghet.

Resultatet av skolans årliga elevenkät visar att 82 % av eleverna på Victum upplever att skolan arbetar med att förhindra kränkningar och 88 % av skolans elever upplever trygghet i skolan. Målet är givetvis att mobbing eller trakasserier inte ska förekomma överhuvudtaget och att våra elever upplever till 100% att skolan arbetar med att förhindra kränkningar. "En kränkning är en för mycket".

Vårt mål är även att 100% av våra elever upplever sig trygga i skolan. Specifika åtgärder för det förebyggande arbetet.

6. Arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling

Nedanstående arbetsgång utgår från att varje individ och situation är unik och därför kan lösningarna se olika ut från fall till fall.

När en elev upplever sig vara kränkt eller när det finns misstanke om kränkande behandling startas en utredning

Steg 1 - samtal med elev som upplevt kränkning

Enskilt samtal med den som upplever sig kränkt görs av mentor, där en kartläggning sker. Utgångspunkten är den studerandes egen upplevelse av situationen. Problemets omfattning? Vad hände? Hur hände det? När hände det? Hur ofta? Var hände det? Vilka är inblandade? Behöver andra personer komma till tals? Hänsyn tas till den studerandes eget önskemål om hur ärendet ska hanteras. Dokumenteras i elevdokumentet (Study-Bee insights) att en situation inträffat.

Steg 2- samtal med motparten i ärendet

Enskilt samtal sker med motparten och dennes mentor, där hen får berätta om sin upplevelse. Konsekvenstrappan kopplas in. Dokumenteras i elevdokumentet att en situation inträffat.

Steg 3 - utökad kartläggning

Vid behov av utvidgad kartläggning kopplas EHT in i ärendet. Andra inblandade personer får komma till tals om det bedöms nödvändigt. Kartläggningen dokumenteras av EHT i Prorenata. Rektor informeras om resultatet av kartläggningen. Vårdnadshavare till ungdomar som är under 18 år informeras av mentor. Vårdnadshavare till ungdomar över 18 år kan även kontaktas efter medgivande av myndig elev.

Steg 4 - handlingsplan

Med stöd av kartläggning och en bedömning av varje enskilt fall upprättas en handlingsplan av EHT för att stoppa och förhindra fortsatta kränkningar. Handlingsplanen utvärderas kontinuerligt av skolans EHT. Samtalet dokumenteras i Prorenata av skolans EHT. Uppföljningssamtal sker av EHT tillsammans med mentor med de inblandade eleverna, enskilt eller tillsammans. Stor vikt läggs vid samtalsstöd till båda parter.

Steg 5 - utvärdering

Om inte kränkningen upphör kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder enligt Skollagen kap 5 §6 - 21. Rektor kan tilldela en skriftlig varning om den studerandes uppförande inverkar skadligt på andra studerande. Om inte denna varning leder till förändrat beteende, eller om det finns andra skäl, kan den studerande stängas av från undervisningen helt eller delvis. Avstängning får enligt Skollagen ske under högst två veckor av terminen. Eleven kan även bli förvisad från skolan för en viss tid (högst tre terminer) om synnerliga skäl föreligger. Fråga om avstängning eller förvisning avgörs av huvudman för Victum Gymnasium. Dock ska eleven ifråga beredas möjlighet att yttra sig innan beslut om avstängning eller förvisning fattas. Huvudman gör också en bedömning om eventuell återgång till utbildningen.

En del fall av kränkande handlingar såsom: misshandel, knivhot, sparkar, psykiska eller fysiska trakasserier är exempel på brottsliga handlingar. I dessa fall görs en polisanmälan och/eller en anmälan till Arbetsmiljöverket enligt §2 Arbetsmiljölagen. Den studerande måste i ovanstående fall lämna skolan omedelbart. Beslut i dessa ärenden tas av styrelsen för Victum Gymnasium och åtgärderna dokumenteras av rektor.

En viktig utgångspunkt inför en utredning är att alltid ta den enskildes upplevelse av kränkning på allvar. Utredningen kan initieras av drabbad elev, förälder, personal eller annan elev på skolan.

Viktig att tänka på är att i utredningsskyldigheten ingår inte att ta slutlig ställning till vem som talar sanning då meningsskiljaktighet råder. Skolans uppgift är att förhindra fortsatta kränkningar. Därför förordas ett lösningsorienterat arbetssätt av skolledningen. Rektorn har huvudansvaret för utredningen. När anmälan om kränkande behandling kommit in informeras huvudman skyndsamt av rektor för att utredningen ska kunna inledas och åtgärder vidtas enligt Skollagen 6 kap §10.

Arbetsgång då personal/handledare misstänks för kränkande behandling av elev

Då det föreligger misstanke om att personal/handledare på skolan eller på APL-platsen kränker en elev leder rektor på skolan utredningen. Samtal sker med berörd elev och hans förälder om elev är omyndig. Elev över 18 år erbjuds ta med vårdnadshavare. Rektor informerar om att skolan inte accepterar någon kränkande behandling. Samtal sker också med den personal/handledare som misstänks för kränkning och med berörd verksamhetschef, om kränkningen skett på APL-platsen. En kartläggning görs och vid behov blandas andra personer in t ex huvudman för skolan samt aktuell fackförening. Med stöd av samtal och kartläggning beslutas skyndsamt om åtgärd för att förhindra fortsatt kränkning. Händelsen dokumenteras och följs upp av rektor.

7.Tillbudsrapport

Under läsåret 2021/2022 hade vi 4 anmälda situationer där elever har upplevt sig kränkta/diskriminerade av andra elever som kom till steg 3 i vår arbetsgång (se ovan).. Detta löstes genom ett medvetet arbete utifrån skolans Likabehandlingsplan tillsammans med elev, vårdnadshavare, EHT och mentor.

8.Följande förebyggande insatser gjordes under läsåret 2021/2022:

Vi fortsatte arbetet som startade föregående läsår med att utveckla och konkretisera arbetet med Konsekvenstrappan. Vi hade skolutvecklingsdagar för personalen där vi arbetade utifrån skollagen med olika fall, t ex lärarnas ledarskap i klassrummet när det gäller trygghet och studiero utifrån skollagen 5 kap.Vi fortsatte att arbeta med konflikthantering utifrån Ordningsreglerna, Konsekvenstrappan och Likabehandlingsplanen. Vi hade som mål att levandegöra dokumenten i alla undervisningssituationer. Skolans lärare och elever hade kontinuerliga diskussioner kring hur vi ska bemöta varandra i klassrummet och på sociala medier utifrån läroplan, examensmål och kunskapskrav.

Vi arbetar med att förebygga att det blir grupperingar i klasserna genom att lärarna gör gruppindelningen för t.ex. diskussioner redan i årskurs ett där eleverna får samtala med olika personer i klassen så att det blir en naturlig del av undervisningen.

Skolan hade även som mål att fortsätta det proaktiva värdegrundsarbete i alla klasser på skolan.

Skolans rektor genomförde utbildningen *“Att leda det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet med trygghet och studiero utifrån gällande lagstiftning”* under hösten 2022 vid Malmö universitet. Under denna utbildning genomfördes ett arbete med att ta fram ett utvecklingsarbete inom området kränkande behandling och diskriminering utifrån gällande lagstiftning samt handledning och processstöd i att med hjälp av vetenskapliga metoder undersöka den egna verksamheten, analysera underlaget och använda detta för att utveckla arbetet med såväl det främjande, förebyggande som åtgärdande insatser. Utvecklingsarbetet som skolans rektor genomförde var att ta fram en plan för det proaktiva arbetet där personalen får en juridisk grund och utifrån detta ska alla systematiskt och kontinuerligt samverka och dra åt samma håll i det dagliga arbetet för att motverka kränkningar och öka tryggheten och studieron för skolans elever och personal.

Vi genomförde olika skol-gemensamma aktiviteter för att främja den sociala integrationen på skolan.

Skolans rektor gjorde under läsåret 21/22 lektionsbesök som följdes upp, i en pedagogisk diskussion kring ledarskapet och trygghet/studiero, med respektive lärare i direkt anslutning till besöket.

Skolans pedagoger har även gjort kollegiala klassrumsbesök som följdes upp med kollegiala diskussioner när det gäller ledarskapet i klassrummet.

Skolans huvudman upprättade tydliga rutiner i form av ett anmälningsdokument “Brott mot studieron” som stöd för undervisande lärare och mentorer då det uppkommer situationer i klassrummet där det inte är trygghet och studiero. Dokumentet är tydligt kopplat till skolans konsekvenstrappa/åtgärdstrappa.

Vi arbetade kollegialt med att i det dagliga arbetet spegla skolans värdegrund. Undervisande lärare kopplade relevanta examensmål och ämnesområden som stärker elevernas utveckling till att bli demokratiska medborgare och utveckla en humanistisk människosyn i sin undervisning. Vi startade upp ett systematiskt och förebyggande arbete med klasstermometer (skolans instrument för att mäta trygghet och studieron i klasserna), minst två gånger per läsår. Vi reviderade och utvecklade metoden för arbete med detta.

EHT arbetade tillsammans med kursansvariga lärare med grupprocess och konflikthantering med alla elever i årskurs två under läsåret 21/22.

Värdegrund på nätet genomfördes under vårterminen 2022 detta på grund av ökad tendens att kränka och uppträda respektlöst via aktiviteter på sociala media ville vi stärka elevernas medvetenhet inom detta område. Vi hade besök av Prinsparets stiftelse för att föreläsa och arbeta med dessa frågor för skolans samtliga elever. Aktiviteterna genomfördes under januari 2022.

Skolans skolsköterska genomförde, under läsåret 21/22, i samverkan med kursansvariga lärare ett undervisningsmaterial för aktualisera frågor om samtycke, sexualitet och relationer. Även frågor om hederskultur och hedersproblematik belystes.

Fasta klassrumsplaceringar togs fram för att främja tryggheten och studieron i klassrummet. Ett gemensamt beslut togs att denna skulle användas av alla undervisande lärare.

Elevdemokrati stärktes genom tydligare organisation av klass- och elevråd.

Från och med vt 22 togs ett beslut med gemensamma rutiner för att samtliga lektioner på Victum ska vara mobilfria. Medhavda telefoner samlas in i början av lektion om inte särskilt undantag finns.

Kursplaner, examensmål, APL och undervisning kopplas inom alla program och klasser till aktiviteter som främjar ett positivt och respektfullt bemötande, utvecklar elevernas kunskaper om könsmonster och hur det påverkar människors livsval och livsvillkor samt att utveckla elevernas kritiska förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier.

Genom film, teater, aktiviteter, studiebesök och gästföreläsningar belyser och behandlar vi löpande med ämnen som kan kopplas till likabehandling.

9. Reaktivt och proaktivt arbete under läsåret 2022/2023 när det gäller arbetet mot kränkningar och med trygghet och studiero

Reaktiva arbetet utifrån skolans framtagna dokument:

- Skolans dokument när det gäller det **reaktiva arbetet** tas upp och kopplas till situationer som varit för att få en kollegial samsyn. Denna gemensamma samsyn ökar tryggheten för att läraren kan arbeta med dessa dokument tillsammans med eleverna. Följande disciplinära åtgärder diskuteras: Konsekvenstrappan, mobilfria lektioner, ordningsregler, brott mot ordningsregler och kränkingsanmälan. Detta genomförs i augusti.
- Lärare och mentorer arbetar tillsammans med eleverna med ovanstående dokument vid terminsstart och kontinuerligt under läsåret på klassråden. Diskussioner som varit under klassråd kring skolans reaktiva disciplinära åtgärder lyfts i skolans elevråd vid terminsstarten för att få en samsyn på skolnivå. En samsyn kring allas lika värde, rättigheter och skyldigheter kan knacka håll på ett stort problem med tystnadskulturen.
- Ordningsregler revideras och klassrumsregler tas fram i samverkan med lärare och elever. Dessa diskuteras tillsammans med elever och personal kontinuerligt under läsåret.

Proaktiva arbetet ska genomsyra vardagen och bygga på samverkan och delaktighet mellan huvudman, rektor, personal, elever och vårdnadshavare.

- Rektor arbetar tillsammans med lärare och övrig personal med att medvetandegöra **“det rättsliga landskapet”** och vad det innebär att ha juridiken som ett verktyg när man mejslar fram det rättsliga problemet som kan uppstå i vardagen tillsammans med eleverna.
- Rektor, lärare och övrig personal har ett kollegialt diskussionsforum kringi de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder) kopplade till case (situationer som kollegiet varit med om).
- Lärarna har utifrån detta, **utbildningstillfällena med eleverna i de sju diskrimineringsgrunderna** kopplade till case. Vid dessa tillfällen diskuteras frågorna: Hur pratar vi med varandra? Vad har vi för jargong mot varandra utifrån diskrimineringsgrunderna? Nedsättande saker om ex funktionsvariation, kön, kultur.
- Likabehandlingsplan/Plan mot kränkningar och främja trygghet och studiero. Denna plan revideras varje år i ett värdegrundsarbete i personalgruppen, Klasserna och elevråd.
- En stor utmaning som vi ska få igång är ett systematiskt värdegrundsarbetet utifrån Diskrimineringslagen kap 3 med aktiva åtgärder. Vi kommer att utgå från modellen nedan med fokus på risker/hinder, analys, åtgärder, ansvar/uppföljning. Arbetet ska ske fortlöpande på klasstid samt integreras i kurserna. Detta arbete ska fortlöpande utgå från alla diskrimineringsgrunderna och ske i samverka med eleverna. Arbetsprocessen är det viktigaste och sker fortlöpande och är i en ständig pågående process med fokus på åtgärder som dokumenteras. Tillsammans med eleverna tar man upp dilemman som man stöter på i organisationen. Detta värdegrundsarbete utgår från Diskrimineringsgrunderna och följande frågeställningar: Hur pratar vi med varandra? Vad har vi för jargong? Finns det nedsatta saker utifrån de sju diskrimineringsgrunderna?

Dokumentationen sker enligt följande modell med fokus på åtgärder som lärare och elever ser som risker/hinder.

Risker/hinder	Analys	Åtgärder	Ansvar/uppföljning

- Arbetet med modellen ovan sker i klassrummet i samverkan mellan lärare och elever. Det ska även ske på skolnivå i samverkan mellan **skyddsombud och elevskyddsombud**.

10. Uppföljning, utvärdering och revidering

Likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och revideras varje år av skolledning, lärare, EHT och elever för att ta reda på om åtgärderna har haft effekt. Har vi nått målen? Kartläggningsmetoderna är elevenkäter under läsåret, samtal med elever och lärare samt återkommande diskussioner i personalgrupp, elevråd, på klassråd samt med vårdnadshavare under mentorssamtalen. Utifrån dessa enkäter, samtal, diskussioner och eventuella incidentrapporter görs en årlig revidering av Likabehandlingsplanen.

11. Viktiga telefonnummer och mejladresser

Personal på skolan

Rektor

Annsophi Hamark

Tel 042-370711

annsophi.hamark@victumgymnasium.se

Biträdande rektor

Håkan Petersson

Tel 042-370711

hakan.petersson@victumgymnasium.se

Skolsköterska

Nina Rejkaer

nina.rejkaer@victumgymnasium.se

Skolkurator

Afsaneh Karimi

afsaneh.karimi@victumgymnasium.se